

Số: /HD-TTĐVNN

Sóc Sơn, ngày tháng năm 2025

HƯỚNG DẪN
Các biện pháp phòng, chống bệnh Đại trên đàn chó, mèo nuôi

Bệnh Đại là bệnh truyền nhiễm nguy hiểm có thể lây từ động vật sang người chủ yếu qua vết cắn của động vật mắc bệnh Đại. Cho đến nay, bệnh đại chưa có thuốc điều trị đặc hiệu, người bị mắc bệnh Đại gần như tử vong 100%. Năm 2024, trên địa bàn huyện Sóc Sơn xảy ra 07 ổ dịch Đại chó, mèo. Tháng 02/2025 trên địa bàn huyện lại xảy ra 01 ổ dịch bệnh Đại chó, mèo tại thôn Ninh Cầm, xã Tân Dân nguy cơ lây lan ảnh hưởng rất lớn đến sức khỏe cộng đồng.

Để chủ động phòng chống bệnh Đại, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp Sóc Sơn khuyến cáo Nhân dân cách nhận biết và các biện pháp phòng, chống như sau:

I. Nguyên nhân dẫn đến bệnh Đại ở chó, mèo

Thông thường, nguyên nhân dẫn đến bệnh Đại ở chó, mèo thường là do virus Đại xâm nhập vào cơ thể của chó, mèo qua các vết thương hở. Có thể chia thành hai nguyên nhân trực tiếp và gián tiếp gây ra bệnh Đại ở chó, mèo:

Trực tiếp: Chó bị lây nhiễm bệnh Đại khi bị cắn hay bị tổn thương bởi các loại động vật bị Đại khác.

Gián tiếp: Virus tiếp cận và xâm nhập vào cơ thể chó, mèo qua các vết thương hở hoặc qua mũi, miệng.

Khi virus xâm nhập vào cơ thể chó, mèo chúng sẽ tiếp cận hệ thần kinh trung ương nơi có não, tủy sống và gây tê liệt các bộ phận này. Điều này khiến chó khó tự kiểm soát được hành vi và tâm trạng, hành động của mình.

II. Biểu hiện nhận biết bệnh Đại ở chó, mèo

Bệnh Đại thường sẽ có thời gian ủ bệnh khá dài bên trong cơ thể vật chủ. Thường thời gian sẽ dao động từ 50 – 80 ngày tùy vào sự phát triển của virus. Khi virus di chuyển đến hệ thần kinh trung ương sẽ gây ra các biểu hiện lâm sàng đặc trưng.

Các biểu hiện rõ nhất có thể nhận biết khi chó, mèo bị Đại đó là hành vi của chúng thay đổi, có một số dấu hiệu đặc trưng ở các thể khác nhau như thể đại điên cuồng và thể đại câm.

Thể đại điên cuồng: Chia làm hai thời kỳ là thời kỳ điên cuồng và thời kỳ bại liệt với một số biểu hiện đặc trưng của thời kỳ điên cuồng là chó dễ kích động, bỏ ăn, sốt cao, tự tổn thương cơ thể, bỏ nhà đi thường xuyên. Thời kỳ bại liệt chó thường thè lưỡi ra ngoài, chảy nhiều nước dãi, chân sau bị liệt.

Thể đại câm: Không có biểu hiện rõ rệt điên cuồng như trên nhưng tâm trạng của chó thất thường, cơ thể có thể bị bại liệt, mồm luôn mở hé và chảy nhiều nước dãi, không cắn hay sủa được rõ ràng.

III. Cách phòng ngừa bệnh Đại cho chó, mèo

- Thực hiện khai báo với chính quyền địa phương khi nuôi chó, mèo.
- Tiêm phòng đầy đủ cho chó, mèo nuôi và tiêm nhắc lại hàng năm theo khuyến cáo của cơ quan chuyên môn.
- Không thả rông chó, mèo. Khi dắt chó ra đường phải được đeo rọ mõm. Khi có chó, mèo nghi mắc bệnh Đại cần báo ngay cho chính quyền địa phương và cơ quan chuyên môn (Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện Sóc Sơn) để được hướng dẫn lấy mẫu đem đi xét nghiệm và tiêu hủy theo quy định.
- Không đùa nghịch, trêu chọc chó, mèo. Người bị chó, mèo cắn, cào cần liên hệ ngay với Trạm Y tế xã, thị trấn hoặc Trung tâm Y tế huyện Sóc Sơn để được hướng dẫn tiêm phòng bệnh Đại.

IV. Khi bị chó, mèo cắn, cào, liếm vào vết thương hở cần:

- 1- Rửa ngay vết thương với xà phòng và nước sạch dưới vòi chảy liên tục trong thời gian khoảng 10-15 phút, sau đó sát khuẩn bằng cồn 70 độ hoặc cồn I ốt hoặc các chất sát khuẩn khác để làm giảm thiểu lượng virus Đại tại vết cắn.
- 2- Không chà sát, không nặn máu để tránh tổn thương rộng hơn. Đây là phương pháp sơ cứu hiệu quả nhất để chống lại bệnh Đại. Sau đó cần đưa ngay người bị thương đến cơ sở y tế gần nhất để được tư vấn và điều trị càng sớm càng tốt.
- 3- Khi xử lý vết thương do bị động vật cắn người dân cần chú ý: Không băng kín, không làm dập nát thêm vết thương hoặc làm tổn thương rộng hơn, tránh khâu kín ngay vết thương; Không chữa bệnh Đại bằng Đông y hay thuốc Nam.
- 4- Đến ngay cơ sở y tế gần nhất để được tư vấn và tiêm phòng Đại kịp thời. Việc khám và điều trị dự phòng Đại bằng tiêm vắc xin và huyết thanh kháng Đại phải được thực hiện càng sớm càng tốt trong vòng 72 giờ sau khi bị cắn. Tuyệt đối không dùng thuốc nam, không tự chữa, không nhờ thầy lang chữa bệnh Đại. Chỉ có tiêm phòng mới ngăn ngừa không bị bệnh Đại.

5- Báo ngay cho chính quyền địa phương và cơ quan chuyên môn khi bị chó, mèo nghi mắc Đại căn để được hướng dẫn theo dõi, và thực hiện các biện pháp phòng chống dịch theo quy định.

6- Không giết, mổ, sử dụng, mua, bán, bảo quản thịt, sản phẩm động vật nghi mắc Đại.

7- Trong vòng 6 tháng sau tiêm vắc xin, người dân không sử dụng bất kỳ các loại đồ uống có cồn như rượu, bia ... đặc biệt có một số thuốc gây ảnh hưởng đến quá trình hình thành kháng thể kháng vi rút Đại của cơ thể, do đó trong thời gian này khi đi khám chữa bệnh cần báo cho bác sỹ biết việc mình đang tiêm phòng Đại.

Trên đây là một số biện pháp phòng, chống bệnh Đại lây từ đàn chó, mèo sang người. Đề nghị Nhân dân thực hiện tốt các biện pháp trên./.

Nơi nhận:

- Chi cục Chăn nuôi, Thủy sản & Thú y;
- Đ/c Đỗ Minh Tuấn - PCT UBND huyện;
- Phòng Kinh tế;
- UBMTTQ huyện;
- Liên Đoàn lao động huyện;
- Hội Nông dân huyện;
- Hội Phụ nữ huyện;
- Đoàn Thanh niên huyện;
- Trung tâm VH, TT&TT huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT, phòng KT-DVCNTY.

(để báo cáo)

(để phối hợp
tuyên truyền)

GIÁM ĐỐC

Bùi Thị Loan